

2869/08

Forslag til strategiplan for arbeid med reguleringsplaner for flomsikringstiltak

INNLEDNING

NVE har fastsatt retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag (NVE, retningslinjer nr. 1/2007). I retningslinjene er satt et sikkerhetsnivå med byggegrense for boliger, industribygg/næringsdrift/kontorer, skoler mv. på kotehøyde for 200-årsflom. I Nedre Eiker er 200-årsflommen på kotehøyde 3,7 moh lengst i øst mot Drammen til 5,4 moh lengst i vest mot Øvre Eiker. Det vil si at store deler av tettstedene Mjøndalen, Stenseth, Krokstadelva og Steinberg vil bli oversvømt ved en 200-årsflom. Denne situasjonen satte Nedre Eiker i et dilemma:

- Enten må utviklingen i disse fire tettstedene opphøre
- Eller det må foretas flomsikringstiltak

Kommuneplan for Nedre Eiker 2007 – 2018 ble enstemmig vedtatt i kommunestyret 28. mars 2007. Valget mellom å stoppe utviklingen i tettstedene eller foreta flomsikringstiltak ble tatt i kommuneplanprosessen. Kommunestyret vedtok en arealstrategi med hovedutbygging i Åsen og fortetting innenfor sentrumsområdene i Mjøndalen og Krokstadelva. Det kan dermed konkluderes med at det må foretas flomsikringstiltak langs Drammenselva. Nedre Eiker kommune tok derfor kontakt med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). I samarbeid startet NVE og kommunen prosjektet "Håndtering av flom i Nedre Eiker". Hensikten med prosjektet er å sikre en forutsigbar og trygg samfunnsutvikling i henhold til kommuneplanens arealstrategi.

FLOMSIKRINGSKONSEPT OG OPPFØLGING AV KONSEPTET

Forutsigbar og trygg utvikling på store deler av elvesletta i Nedre Eiker forutsetter flomsikring. I regi av prosjektet "Håndtering av flom i Nedre Eiker" ble det utarbeidet et Flomsikringskonsept. Konseptet viser relativt detaljerte plasseringer og løsninger på ulike flomsikringstiltak langs Drammenselva. Konseptet er utarbeidet av Halvor Øverland, Dr. Blasy – Dr. Øverland. Konseptet bygger på NVEs flomsonekart for Nedre Eiker (rapport 2/2005) og Nedre Eikers digitale kartverk. Flomsikringskonseptet skal følges opp med reguleringsplaner. Reguleringsplanene skal videre detaljeres i tiltaksplaner før tiltak kan gjennomføres.

REGULERINGSPLANOMRÅDER OG PRIORITERING AV PLANARBEID

På grunnlag av geografiske og hydrologiske forhold og tettsteds- og infrastruktur langs Drammenselva, er det for videre planprosess foreslått følgende inndeling av de flomutsatte områdene langs Drammenselva

- Krokstad
- Stenseth (mellom Mjøndalsbrua og Nedre Eiker bru)
- Mjøndalen sentrum
- Steinberg

NVE har utarbeidet nytte/kostberegninger. Beregningene viser stor nytte/kostverdi for flomsikringstiltak langs Drammenselva:

Mjøndalen sentrum 6,1

Stenseth 5,3
Krokstad 4,2
Steinberg 3,6

Krokstadelva senterområde og Sandstranda med del av Rv 283 og Bruveien er under planlegging. I tillegg har Trelleborg signalisert at de ønsker å igangsette flomsikringstiltak langs sin eiendom. Blir disse realisert er flomsikringstiltak i Krokstadelva ferdig planlagt.

Kommunen vil ikke ha ressurser til å gjennomføre reguleringsplaner for de øvrige flomutsatte områdene samtidig. På grunnlag av NVE's nytte/kost beregninger, kommuneplanens arealstrategi og kommuneplans arealdel anbefales følgende prioritering:

1. Mjøndalen sentrum
2. Stenseth
3. Steinberg

KRAV TIL PLANARBEIDET

Reguleringsplanarbeidet skal bygge på

Arbeidet med reguleringsplanene skal bygge på Flomsikringskonsept Nedre Eiker kommune, Kommuneplan for Nedre Eiker og Kartlegging av sidevassdrag i Nedre Eiker kommune med hensyn på flomutsatte områder (Norconsult rapport september 2007).

Planavgrensing

Grensen for det enkelte planområde skal hovedsakelig begrenses til områder som blir berørt av 200- års flom. Grensen skal settes etter en helhetlig vurdering av naturlig avgrensende terrengforhold, bebygde områder, infrastruktur, tilgjengelighet til Drammenselva fra boligområder/tettstedene og sidebekker.

Føringer for planarbeidet

En hovedføring for planarbeidet er at flomsikringstiltakene skal være en berikelse for nærmiljøet og være en integrert del av elvelandskapet.

I planarbeidet skal det:

- Tas hensyn til avløpsvann, overflatevann og drikkevannsforsyning. (Skal gis detaljert behandling i oppfølgende tiltaksplan)
- Vektlegges estetiske verdier
- Vektlegges landskapsverdier
- Vektlegges tilgjengelighet til elva
- Vektlegges utsikt mot elva
- Vektlegges universell utforming
- Vektlegge barn og unges interesser
- Tas hensyn til fritidsinteresser knyttet både til vannet og til stranden
- Vurderes flerbruksmuligheter av flomsikringstiltakene (Elvesti/- promenade, amfi osv.)
- Inngå planer for medvirkning og informasjon.
- Avklares aktuelle samarbeidspartnere og deres rolle
- Vurdere samfunnsmessige konsekvenser av flomsikringstiltakene
- Avklare næringslivets interesser

Planarbeid etter plan- og bygningsloven

I henhold til § 23 1. ledd skal det utarbeides reguleringsplaner for områder hvor det skal gjennomføres større bygge- og anleggsarbeider. Flomsikringstiltak vil falle innenfor denne kategorien. Gjennomføring av flomsikringstiltak kan få vesentlig virkninger for miljø, naturressurser og/eller samfunn. Det vil derfor være krav om konsekvensutredning i henhold til § 16-2.

Forprosjekt

Arbeidet med reguleringsplan bør innledes med et forprosjekt og være en integrert del av planprosessen.

Forprosjektet skal ta opp følgende tema:

- Vurdere om det må sikres mot 200-årsflom langs hele elveløpet. Er det momenter som tilsier at sikring mot for eksempel 50-årsflom eller ingen sikring vil være aktuell løsning for områder/eiendommer
- Vurdere alternative flomsikringsløsninger beskrevet i flomsikringskonseptet og lokaliseringer
- Belyse sentrale utfordringer
- Avklare aktuelle samarbeidspartnere og deres rolle
- Avklare berørte parter og deres interesser
- Avklare næringsinteresser og allmenninteresser og vurdere samfunnsmessige konsekvenser av flomsikringstiltakene.
- Kartlegge mulighet for statlige midler til arbeidet med reguleringsplan og tiltak
- Foreta forarbeidet til planprogram.

Innhold i planprogram

Reguleringsplan kan få vesentlig virkning for miljø og samfunn. Det vil derfor være krav om planprogram og konsekvensutredning, § 4-1.

Planprogrammet skal:

- Beskrive utredningsbehovet tilknyttet relevante tema
- Ha fokus på overordnede og strategiske konsekvenser
- Vurdere kunnskapsbehovet og behovet for bistand
- Beskrive hvilke alternativer som skal utredes
 - * Alternative flomsikringstiltak
 - * Alternative lokaliseringer
- Programmet skal også sikre at utredningen omtaler:
 - * Forholdet til kommunale og regionale planer
 - * Hvordan kommunale mål blir ivaretatt
 - * Hvordan nasjonale miljømål blir ivaretatt
 - * Hvordan nasjonale vassdragsmål blir ivaretatt
 - * Behovet for supplerende undersøkelser

Medvirkning

Nedre Eiker kommune har medvirkning som et sentralt tema i sitt arbeid med utvikling av lokalsamfunnet.

Prinsipper om samråd, offentlighet og informasjon skal ligge til grunn i offentlig planlegging (Pbl §5 og Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges rettigheter i planlegging). Det innebærer tidlig kontakt med offentlige myndigheter, organisasjoner og allmennheten. De

mest aktuelle spørsmålene må gjøres kjent og allmennheten gis anledning til å gi innspill til og medvirke i utarbeidingen av planforslag. Formell høring/offentlig ettersyn skjer etter 1. gangbehandling i Planutvalget. Det legges opp til medvirkning utover kravene i plan- og bygningsloven i form av åpne folkemøter m.m. i flere steg i planprosessen.

Planprosessen skal bidra til å skape forståelse for og se følgene av flomsikringstiltak.

Medvirkning fra innbygger og næringsliv

Hensynet til innbyggerne og næringsliv skal veie tungt i planarbeidet.

Flomsikringstiltakene vil berøre grunneiere langs elva. Hvis det ikke tas spesielle hensyn, kan tiltakene redusere tilgjengeligheten til elva og oppleves som skjemmende inngrep. I arbeidet med reguleringsplaner for flomsikringstiltak er det derfor ekstra viktig med bred deltagelse.

Krav til medvirkningsprosessen

Medvirkning bør sikres gjennom en prosess som skal oppfylle følgende kriterier:

- Prosessen skal bidra til å synliggjøre ulike interesser tidlig i prosessen og deretter gjennom hele prosessen.
- Det skal utarbeides lettfattelig informasjonsmateriale.
- Det skal inviteres til informasjonsmøte kort etter oppstart av planarbeidet. Det bør vurderes å arrangere møtet som arbeidsmøte hvor de fremmøte deltar aktivt i sentrale problemstillinger.
- Det skal holdes minst ett informasjonsmøte i høringsperioden. Det bør vurderes å arrangere møtet som arbeidsmøte hvor de fremmøte deltar aktivt i sentrale problemstillinger.
- Kommunens hjemmeside, kommunens sider i Eikerbladet og øvrig presse/medier skal benyttes aktivt gjennom hele prosessen.
- Det skal oppfordres til etablering av lokale arbeidsgrupper.
- Lokale interesseorganisasjoner skal inviteres spesielt til å delta i planprosessen.
- Medvirkningen skal gi innspill til den politiske prosessen, ikke erstatte den.
- Prosessen må være håndterlig.

Det må være rom for å ta inn i reguleringsplanene spørsmål som oppleves som viktige enten på visse strekninger av elva eller for spesielle grupper, selv om disse ikke faller innenfor planenes hovedområder. For å oppnå denne fleksibiliteten bør utredninger eller forarbeid som skal gjennomføres, kunne justeres på bakgrunn av innspill som kommer under utarbeidelse av planen.

Politisk

Reguleringsplanene skal utarbeides i henhold til Plan- og bygningsloven. Det vil si at politikere i planutvalget vil medvirke fra tidlig i planprosessen og fram til sluttbehandling av reguleringsplan i kommunestyret. For detaljert beskrivelse av politisk deltagelse i planprosessen vises det til etterfølgende kapittel Forslag til planprosess.

Gjennom denne prosessen vil politikerne kunne spille en aktiv rolle i planarbeidet. Det bør imidlertid vurderes om det skal velges noen politikere som skal delta aktivt på ”folkemøter”.

Administrasjonen

Bestiller kommunalteknikk må ha et hovedansvar. Virksomheten har ansvaret for sidebekker, avløpsvann og overvannshåndtering. Midler til flomsikringstiltak er ført på virksomhetens

budsjett. I spørsmål om rekreasjon og tilrettelegging for friluftsliv vil Oppvekst og kultur være en viktig bidragsyter. I rent planfaglige spørsmål må Samfunnsutvikling bidra.

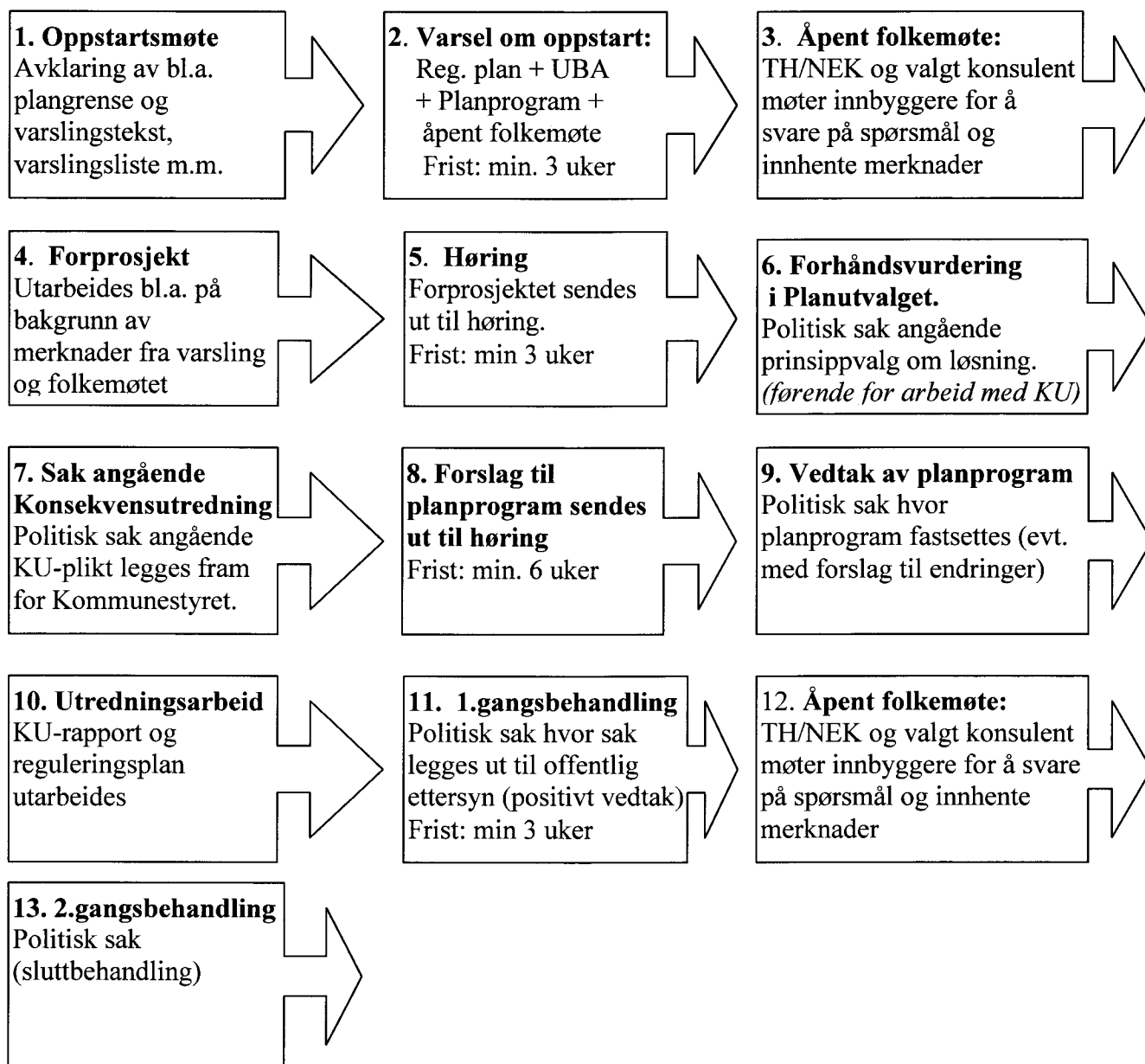
Offentlige myndigheter

Arbeidet med flomsikring i Nedre Eiker er et pilotarbeid i Norge. Samarbeid med offentlige myndigheter vil derfor være nyttig og nødvendig. NVE med sin kompetanse på hydrologi og flomsikring vil kunne spille en spesiell rolle i planarbeidet. Fylkesmannen med ansvar beredskap og forebyggende tiltak bør ha spesiell interesse av å redusere flomfaren og delta aktivt i planarbeidet. E 134 og Rv 128 går gjennom flomutsatt område. Det bør derfor være av interesse for Statens vegvesen å delta i planprosessen. I henhold til ny Pbl § 3-2 3. ledd har alle offentlige organer rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt.

Planforum (fylkeskommunen og statlige etater) bør benyttes aktivt i arbeidet med reguleringsplanene.

Kontakten med offentlige myndigheter ivaretas av administrasjonen v/ virksomhet Samfunnsutvikling i samråd med ordføreren. Det skal tilstrebes tidlig avklaring på utfordringer/områder som kan føre til innsigelser.

FORSLAG TIL PLANPROSESS

14. Byggesak

ORGANISERING AV PLANARBEIDET

Reguleringsplaner for flomsikringstiltak skal følge Plan- og bygningslovens bestemmelser.

Flomsikringsarbeidet vil være omfattende og mye av arbeidet må koordineres med ulike infrastruktur. Først og fremst må det koordineres med kommunale investeringer i vann- og avløp, kulverter og overvannshåndtering, samt tiltak i sidebekkene. Midler til flomsikringstiltak er avsatt på Bestiller kommunalteknikk sitt budsjett. Tiltakshaver bør derfor være Bestiller kommunalteknikk.

Prosjektgruppa for "Håndtering av flom i Nedre Eiker", som kjenner flomproblemene og foreliggende grunnlagsmateriale, bør være prosjektgruppe for reguleringsplanene.

Styringsgruppen for "Håndtering av flom i Nedre Eiker" bør holdes løpende orientert om planarbeidet.